

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.564/2024/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Metzing Márton, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. október 8.
Az ügy tárgya: járművezetés az eltiltás hatálya alatt büntette és más
bűncselekmény
Terhelt: ...
Első fok: Szigetszentmiklósi Járásbíróság, 24.Bpk.677/2023/3.,
büntetővégzés, tárgyalás mellőzésével, 2024. január 22. (jogerő:
2024. február 22.)
Az indítvány előterjesztője: Pest Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezés iránt
Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés az eltiltás hatálya alatt büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Pest Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szigetszentmiklósi Járásbíróság 24.Bpk.677/2023/3. számú büntetővégzését hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

Elrendeli a terhelt által eddig esetlegesen megfizetett pénzbüntetés összegének a befizetés napjától a visszatérítés időpontjáig számított mindenkori törvényes kamatával együtt történő visszatérítését a terhelt részére.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] I. 1. A Szigetszentmiklósi Járásbíróság a 2024. január 22-én meghozott 24.Bpk.677/2023/3. számú büntetővégzésével a terhelttel szemben járművezetés az eltiltás

hatálya alatt büntette [Btk. 239/B. § (2) bekezdés] és ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége [Btk. 236. § (1) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 1 év 8 hónap, börtönben végrehajtani rendelt, de végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést, 180 napi tétel – napi tételenként 1.200 forint, összesen 216.000 forint – pénzbüntetést és 2 év közúti járművezetéstől eltiltást szabott ki, azzal, hogy a terhelt a kiszabott szabadságvesztésből – a végrehajtás elrendelése esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] A büntetővégzés ellen a jogosultak nem terjesztettek elő tárgyalás tartása iránti indítványt, ezért az 2024. február 22-én jogerőre emelkedett.

[3] 2. A jogerős büntetővégzésben megállapított tényállás szerint a terhelt a vádban foglalt cselekményeket megelőzően érvényes vezetői engedéllyel nem rendelkezett.

[4] A terhelt 2023. június 25. napján 0 óra 50 perc körüli időben úgy közlekedett az általa vezetett személygépkocsival település 1 lakott területén belül, az utca 1-en, hogy a vezetést megelőző szeszes ital fogyasztásából származóan a szervezetében 0,81 mg/l légalkohol-koncentráció előidézésére alkalmas alkohol volt.

[5] A terheltet a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2023. augusztus 2. napján jogerőre emelkedett 10.Bpk.XXI.856/2023/6. számú büntetővégzésével közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt 2023. augusztus 2. napjától 2025. augusztus 1. napjáig eltiltotta a közúti járművezetéstől, amely eltiltásról a terheltnek tudomása volt, tekintettel arra, hogy a részére a jogerős büntetővégzés kézbesítésre került.

[6] A terheltet a rendőrkapitányság járőrei a cím 1 alatti helyen intézkedés alá vonták, majd a Dräger 6810 típusú, 0277 gyári számú kézi légalkoholmérő készülékkel légalkoholmérést végeztek, amely 0,64 mg/l értéket mutatott, ezért a terheltet előállították a rendőrkapitányságra további hiteles légalkoholmérés céljából.

[7] A Dräger Alcotest 7510 típusú, ARPH-0008 gyártási számú légalkoholmérő készüléken 2023. június 25. napján 01 óra 18 perckor végzett első mérés a terhelnél 0,81 mg/l légalkohol-tartalmat eredményezett, míg a 2023. június 25. napján 01 óra 53 perckor végzett második mérés 0,70 mg/l légalkohol-tartalmat eredményezett.

[8] A terhelt vezetői engedélye a rendőri intézkedés során nem került elvételre, tekintettel arra, hogy a cselekmény idején érvényes vezetői engedéllyel nem rendelkezett.

[9] II. 1. A jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozat ellen a Pest Vármegyei Főügyészség Bf.441/2024/2-I. szám alatt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjában írt abszolút eljárási szabálysértésre figyelemmel a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati okra való hivatkozással.

[10] Indítványában a vádiratban a terhelt terhére rótt és a jogerős büntetővégzésben rögzített tényállás áttekintését követően kifejtette, hogy az eljáró bíróság nem állapította meg a büntetővégzésben a terhelt – vádiratban szerepeltetett – azon magatartását, amellyel 2023. szeptember 20-án település 1 közigazgatási területén annak ellenére vezetett egy Piaggio típusú motorkerékpárt, hogy tudomással bírt a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság büntetővégzésével vele szemben jogerősen kiszabott járművezetéstől eltiltásról.

[11] Ez pedig az indítványozó álláspontja szerint – vád kimerítésének elmaradásán túl – azt eredményezte, hogy a járásbíróság a járművezetés az eltiltás hatálya alatt büntette miatt az annak alapját képező tényállás megállapításának hiányában szabott ki büntetést. Utalt a BH 2016.328. számon közzétett eseti döntés elvi tételeire, amely szerint feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést és felülvizsgálati okot valósít meg, ha a bíróság a tényállásban a vádirattal egyező, a bűncselekmény elkövetését leíró történeti eseménysort rögzít, ám ehhez képest a terhelteket az ellenük emelt vád alól felmenti. Ezzel

egyenértékűnek látta az alapügyben megvalósult, ellenkező helyzetet, amikor a terhelt elmarasztalására tényállás hiányában került sor. A lényegét ugyanis a jelen esetben is abban tartotta megragadhatónak, hogy az irányadó tényállás és a rendelkező rész között a büntetőjogi felelősség kérdésében olyan mértékű ellentmondás feszül, amely a büntetővégzést felülbírálatra alkalmatlanná teszi, és amely ekként feltétlen hatályon kívül helyezést kiváltó eljárási szabálysértést testesít meg.

[12] Megjegyezte végül, hogy a tényállásból kimaradt cselekménysor kivételével a kiszabott pénzbüntetés is törvénysértő, mert a 2023. szeptember 20. napján hatályos Btk. 50. § (3) bekezdése szerint a pénzbüntetés egy napi tételének legalacsonyabb összege 1.300 forint.

[13] Indokai alapján a támadott büntetővégzés hatályon kívül helyezését és a Szigetszentmiklósi Járásbíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

[14] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.517/2024/3. számú átíratában a felülvizsgálati indítványt fenntartotta, ugyanakkor annak indokai köréből a vád ki nem merítésére való utalást mellőzte. Álláspontja szerint a büntetővégzésben a bűnösség kimondásáról szóló rendelkezéshez nem tartozik tényállás, így ezen rendelkezés ténybeli alapja teljesen hiányzik, ami a BH 2021.193. számú eseti döntés alapján az indokolás és a rendelkező rész teljes ellentétének a megállapítását eredményezi.

[15] Erre tekintettel maga is a jogerős büntetővégzés hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

[16] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.

[17] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[18] 2. A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság az ügydöntő határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[19] A Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető eljárási szabálysértés, ha az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

[20] A Be. 451. § (5) bekezdése szerint a határozat részét képező indokolás a bíróság által megállapított, a döntés alapjául szolgáló, jelentős tényeket és körülményeket, valamint a határozat alapjául szolgáló jogszabályokat tartalmazza.

[21] Ekként az indokolás rendeltetése

- egyfelől a döntés, tehát valamely rendelkezés (jogkövetkeztetés) ténybeli alapjának rögzítése (a tényállás),

- másfelől számadás a döntéshozatali tevékenységről (a tényálláson kívüli indokolás).

[22] A tényállás és a tényálláson kívüli indokolás megkülönböztetése a vizsgált feltétlen eljárási szabálysértés szempontjából alapvető jelentőségű. Az eljárási szabálysértés megállapítására ugyanis főszabályként csak az vezethet, ha a rendelkező rész (jogkövetkeztetés) és a tényálláson kívüli indokolás áll egymással ellentétben (Bfv.III.868/2012/14.), és az ellentét a büntetőjogi főkérdések – a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása,

illetve az intézkedés alkalmazása – tekintetében áll fenn a rendelkező rész és az indokolás között.

[23] Ezzel szemben a tényállás és a rendelkező rész összhangjának hiánya nem az eljárási szabályokat (az indokolási kötelezettséget), hanem a büntető anyagi jogot sérti. Ennek alapja, hogy az irányadó tényállásnak az alkalmazott Btk. szempontjából jelentős valamennyi tény tartalmaznia kell. Ehhez képest ítéltető meg, hogy a megtámadott ügydöntő határozat rendelkezései a büntető anyagi jog szabályaival összhangban állnak-e. Mindenképpen a büntető anyagi jogi szabályok sérelmével jár, ha az ügydöntő határozatban írt rendelkezések helytálló vagy téves mivoltának kérdésében az irányadó tényállás alapulvételével nem lehet megnyugtatóan állást foglalni. Ezért felülvizsgálatban ugyancsak a büntető anyagi jog szabályainak megsértését – és nem az indokolás hibáját – jelenti, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás olyan ellentmondásokat tartalmaz, amelyek miatt a büntetőjogi felelősségre vonás szempontjából jelentős kérdésekben nem állapítható meg, hogy a bíróság milyen tényállásra alapította ítéletének a felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló rendelkezéseit [Bfv.I.1.004/2020/13. (BH 2021.280.)].

[24] Ha azonban – a főszabály alóli kivételként – a bűnösség kimondásáról szóló rendelkezéshez tartozó tényállás, vagyis a rendelkezés ténybeli alapja teljes egészében hiányzik, az a felülvizsgálati eljárásban szintén az abszolút eljárási szabálysértés körében nyer értékelést [Bfv.III.777/2020/9. (BH 2021.193.), Bfv.II.1.726/2016/5. (BH 2017.324.)].

[25] 3. A jelen ügyben is pontosan ez utóbbi történt.

[26] A Szigetszentmiklósi Járásbíróság ügydöntő határozata rendelkező részében olyan bűncselekmény – járművezetés az eltiltás hatálya alatt büntette – miatt is (halmazati) büntetést szabott ki a terhelttel szemben, amely bűncselekmény törvényi tényállásában írt elkövetési magatartásának megfeleltethető életbeli tények tényállásbeli rögzítését teljes egészében mellőzte. A bűncselekmény elkövetését megállapító és büntetést kiszabó rendelkezés ekként semmiféle, a határozat indokolásában megjelenített ténybeli alappal nem bír.

[27] Következésképpen, a támadott büntetővégzés indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes, ami a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja szerinti feltétlen hatályon kívül helyezést kiváltó eljárási szabálysértést megvalósítva a Be. 649. § (2) bekezdésében írt felülvizsgálati ok beálltát jelenti.

[28] 4. A kifejtett érvek mentén a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben – a Szigetszentmiklósi Járásbíróság 24.Bpk.677/2023/3. számú büntetővégzését a Be. 663. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

[29] A Kúria a Be. 663. § (3) bekezdése szerinti utasításként írja elő, hogy a Szigetszentmiklósi Járásbíróság a megismételt eljárást az eljárási törvény szabályainak betartására ügyelve folytassa le, ügydöntő határozatában kiemelten szem előtt tartva a rendelkező rész és az indokolás összhangjának követelményét.

[30] A Be. 856. § (1) bekezdés a) pontja szerint a pénzbüntetés címén befizetett összeget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni, ha rendkívüli jogorvoslat folytán a jogerős ügydöntő határozatot a bíróság hatályon kívül helyezte, és megismételt eljárást kell lefolytatni. A Be. 857. § (1) bekezdése pedig előírja, hogy a visszatérítést felülvizsgálat esetén a Kúria rendeli el. Ennek megfelelően a Kúria elrendelte a terhelt részére az általa eddig esetlegesen megfizetett pénzbüntetés mindenkor törvényes kamatával történő visszatérítését.

[31] **IV.** A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. október 8.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró